

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020

STANOVISKO (Číslo: 3715/2015-3.4/pl)

vypracované Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“), Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia (ďalej len „SEHaR“)

2. Identifikačné číslo

42 181 810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava 1

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

oprávnený zástupca:

Ing. Dušan Jurík, generálny riaditeľ sekcie environmentálneho hodnotenia a riadenia
Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava,
02/5956 1111
dusan.jurik@enviro.gov.sk

miesto na konzultácie:

Ing. Ľubomír Ďuračka, odbor odpadového hospodárstva,
Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
02 5956 2130
lubomir.duracka@enviro.gov.sk

Mgr. Eleonóra Šuplatová, riaditeľka odboru odpadového hospodárstva,
Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava,
02 5956 2669
eleonora.suplatova@enviro.gov.sk

Ing. Maroš Záhorský, odbor odpadového hospodárstva,
Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
02 5956 2515
maros.zahorsky@enviro.gov.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020

2. Charakter

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020 (ďalej len „POH SR“) predstavuje najvýznamnejší strategický dokument v odpadovom hospodárstve Slovenskej republiky na roky 2016 až 2020. Je vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rastu. Jeho obsah a štruktúra zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatívnych predpisoch SR a EÚ, predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a smernici 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). POH SR je vypracovaný v období schválenej Partnerskej dohody o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 - 2020. POH SR zároveň prihliada na schválený Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020, ktorý sa bude svojim zameraním významným spôsobom podieľať na smerovaní investícií do infraštruktúry odpadového hospodárstva v časovom horizonte do roku 2020. POH SR neobsahuje opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu podľa článku 29 novej rámcovej smernice o odpade, keďže tieto boli prijaté v samostatnom Programe predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 – 2018, ktorý bol schválený vládou SR uznesením č. 729/2013 z 18. decembra 2013.

POH SR zároveň prihliada na otvorené rokovania Európskej komisie týkajúce sa uzavretej (kruhovej) ekonomiky a výhľadových plánov stratégie odpadového hospodárstva na roky 2025 a 2030.

Strategický dokument POH SR bol ako strategický dokument s celoštátnym dosahom predmetom povinného posudzovania vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“).

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva.

POH SR je strategickým dokumentom schvaľovaným vládou SR, ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na vytýčené obdobie. Odráža vnútroštátnu politiku odpadového hospodárstva a vzťahuje sa na celé územie Slovenskej republiky.

POH SR sa vydáva na obdobie piatich rokov, tzn. na roky 2016 - 2020 a jeho účelom je zabezpečiť plnenie opatrení vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie pre oblasť odpadov:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/31 /ES o skládkach odpadov,
- Smernica Rady 96/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodnení polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov. K tomu je potrebné:

- zaviesť opatrenia na efektívny systém triedeného zberu komunálnych odpadov,
- zvyšovanie úrovne prípravy na opätovné používanie a recykláciu odpadov,
- zvyšovanie energetického zhodnocovania odpadov,
- znižovanie nebezpečných vlastností odpadov.

Ciele a opatrenia v Záväznej časti POH SR budú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podľa § 3 ods. 1 zákona o odpadoch a článku 4 rámcovej smernice o odpade zamerané na:

- a) predchádzanie vzniku,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

POH SR ako strategický dokument s celoštátnym dosahom v rozsahu 120 strán je rozčlenený na 5 hlavných kapitol:

1. Základné údaje
2. Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva
 - 2.1 Vznik odpadov
 - 2.2 Skládky odpadov
 - 2.3 Spaľovne odpadov
 - 2.4 Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov
 - 2.5 Cezhraničný pohyb odpadov
3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu
4. Závazná časť programu
 - 4.1 Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020
 - 4.2 Zneškodnenie polychlórovaných bifenylov a kontaminovaných zariadení
 - 4.3 Podmienky, obmedzenia a opatrenia pri cezhraničnej preprave odpadov, dovoze odpadov, vývoze odpadov a tranzite odpadov
 - 4.4 Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov a opatrenia na zvýšenie podielu zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a opatrenia na zníženie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov
 - 4.5 Podpora preventívnych opatrení a systémov opätovného použitia obalov
5. Smerná časť programu
 - 5.1 Zariadenia na spracovanie a recykláciu odpadov
 - 5.2 Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov
 - 5.3 Skládky odpadov
 - 5.4 Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov
 - 5.5 Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi
 - 5.6 Územia kontaminované uzatvorenými skládkami

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Súvisiace strategické dokumenty:

- Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov;
- Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 - 2020;
- Operačný program – Kvalita životného prostredia 2014 - 2020;
- Siedmy environmentálny akčný program;
- Národný realizačný plán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs);
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja;
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky.

POH SR zároveň prihliada na otvorené rokovania Európskej komisie týkajúce sa uzavretej (kruhovej) ekonomiky a výhľadových plánov stratégie odpadového hospodárstva na roky 2025 až 2030.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vecný a časový harmonogram prípravy:

Predloženie návrhu POH SR na posúdenie vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov – január 2015 – august 2015.

Vecný a časový harmonogram schvaľovania:

Predloženie návrhu POH SR na rokovanie vlády Slovenskej republiky – september 2015.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správa o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR bola vypracovaná podľa § 17 ods. 6 a prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov v máji 2015 na základe rozsahu hodnotenia strategického dokumentu určeného MŽP SR, SEHaR v spolupráci s MŽP SR, odborom environmentálneho posudzovania (ďalej len „OEP“) podľa § 7 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov pod č. 3693/2015-3.3, 3715/2015-3.4/pl, zo dňa 16. 03. 2015.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Priebeh procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu POH SR

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu POH SR zabezpečil podľa jednotlivých ustanovení § 17 zákona o posudzovaní vplyvov jeho obstarávateľ (MŽP SR, SEHaR) v spolupráci s MŽP SR, OEP. Uskutočnil sa nasledovne:

1. Oznámenie o strategickom dokumente:

- zverejnené podľa § 17 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 30. 01. 2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk a v denníku s celoštátnym dosahom – denník Pravda,
- zverejnená bola aj informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov,
- možnosť predkladať stanoviská k oznámeniu o strategickom dokumente bola do 15 dní od jeho zverejnenia,
- k oznámeniu neboli doručené žiadne stanoviská.

2. Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:

- určený podľa § 17 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 16. 03. 2015,
- zverejnený dňa 17. 03. 2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk a dňa 18. 03. 2015 bola informácia o ňom zverejnená v denníku s celoštátnym dosahom – denník Pravda,
- možnosť predkladať stanoviská k určenému rozsahu hodnotenia bola do 10 dní od jeho zverejnenia,
- k určenému rozsahu hodnotenia neboli doručené žiadne stanoviská.

4. Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:

- správa o hodnotení bola vypracovaná podľa § 17 ods. 6 a prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,
- dokumenty boli zverejnené dňa 07. 05. 2015 podľa § 17 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle www.enviroportal.sk a dňa 11. 05. 2015 na www.minzp.sk; informácia o nich bola zverejnená v denníku s celoštátnym dosahom – denník Plus JEDEN DEŇ dňa 09. 05. 2015,
- zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona

- o posudzovaní vplyvov,
- možnosť predkladať stanoviská k zverejneným dokumentom bola do 21 dní od ich zverejnenia (do 01. 06. 2015).
5. *Doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:*
- na základe stanovisk k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu požiadalo MŽP SR, OEP listom zo dňa 03. 06. 2015 MŽP SR, SEHaR podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov o doplňujúce informácie formou písomného vyjadrenia sa k všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách,
 - MŽP SR, SEHaR predložila požadované doplňujúce informácie na MŽP SR, OEP listom zo dňa 18. 06. 2015.
6. *Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu:*
- zabezpečené podľa § 17 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov,
 - uskutočnené dňa 21. 05. 2015 o 09⁰⁰ hod. v kinosále ŠGÚDŠ v Bratislave,
 - termín a miesto konania verejného prerokovania bolo zverejnené podľa § 17 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 07. 05. 2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk, a dňa 09. 05. 2015 v denníku s celoštátnym dosahom – Plus JEDEN DEŇ,
 - z verejného prerokovania bol vypracovaný záznam, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie na MŽP SR.
7. *Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:*
- Podľa § 17 ods. 11 zákona o posudzovaní vplyvov určilo MŽP SR, OEP za spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu doc. RNDr. Katarínu Kyseľovú, PhD. listom zo dňa 01. 06. 2015,
 - vypracovaný odborný posudok bol doručený na MŽP SR, OEP listom zo dňa 30. 06. 2015.
8. *Stanovisko z posúdenia strategického dokumentu*
- MŽP SR, OEP vypracoval podľa § 17 ods. 12 zákona o posudzovaní vplyvov toto stanovisko z posúdenia strategického dokumentu č. 3715/2015-3.4/pl v termíne do 15 dní od doručenia odborného posudku.

Podľa § 17 ods. 11 zákona o posudzovaní vplyvov určilo MŽP SR, OEP listom č. 3715/2015-3.4/pl, zo dňa 01. 06. 2015 za spracovateľa odborného posudku predmetného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom doc. RNDr. Katarínu Kyseľovú, PhD., zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 536/2011/OEP.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu, samotného návrhu strategického dokumentu POH SR, vlastných poznatkov, konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania navrhovaného strategického dokumentu.

Spracovateľ odborného posudku okrem iného uviedol, že správa o hodnotení obsahuje dostatočné informácie o strategickom dokumente, navrhovanej stratégii, cieľoch, opatreniach a aktivitách., pričom závažnejšie nedostatky neboli identifikované.

V záverečnom hodnotení spracovateľ posudku odporučil schválenie strategického dokumentu s tým, že budú dodržané ďalšie podmienky stanovené v tomto záverečnom stanovisku.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu POH SR bolo celkovo doručených 16 písomných stanovisk. Na ich základe požiadalo MŽP SR, OEP listom č. 3715/2015-3.4/pl, zo dňa 03. 06. 2015 MŽP SR, SEHaR podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov o doplňujúce informácie formou písomného vyjadrenia sa

k všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách. MŽP SR, SEHaR predložila požadované doplňujúce informácie na MŽP SR, OEP listom č. 29497/2015, zo dňa 18. 06. 2015.

Doručené stanoviská k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu POH SR boli taktiež vyhodnotené v odbornom posudku podľa § 17 ods. 11, resp. § 13 zákona o posudzovaní vplyvov.

Stanoviská doručené v termíne na zasielanie stanovísk k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu POH SR:

1. **Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry (list č.15477/2015/B211-SZEÚ/31369, zo dňa 28. 05. 2015)**

Stanovisko MDVRR SR k správe o hodnotení strategického dokumentu (vypracovanej podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z.):

Kapitola III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia, podkapitola 1) Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia ... , odporúčame doplniť odsek týkajúci sa vývoja emisií oxidu uhličitého. V prípade potreby MDVRR SR poskytne údaje za svoj rezort.

Stanovisko MDVRR SR k návrhu strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020“:

Časť 3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu, Vyhodnotenie opatrenia č. 13 Podporovať nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie a pod., žiadame doplniť vyhodnotenie plnenia uvedeného opatrenia za MDVRR SR nasledovne:

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zabezpečuje verejné obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác postupmi podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri realizácii verejného obstarávania sa vyžaduje v primeranej miere a v súlade s princípmi zákona o verejnom obstarávaní od uchádzačov preukázanie odbornej spôsobilosti v rámci environmentálneho manažérstva, s ohľadom na predmet zákazky.

Vyhodnotenie stanoviska obstarávateľom strategického dokumentu POH SR:

K správe o hodnotení - Vývoj emisií oxidu uhličitého je spracovaný v kapitole III. Podkapitola 4. Bol dopracovaný graf podielu jednotlivých sektorov na emisiách skleníkových plynov a tabuľka prehľadu emisií jednotlivých sektorov vyjadrené v CO₂ ekvivalentoch.

K návrhu POH SR - Vyhodnotenie opatrenia bolo zapracované do príslušnej časti návrhu strategického dokumentu.

Stanovisko spracovateľa odborného posudku:

Nakoľko jedným z pozitívnych dopadov POH SR na ovzdušie by malo byť zníženie emisií oxidu uhličitého, táto pripomienka je opodstatnená. Doplnený graf poukazuje na podiel energetiky, dopravy, hutníctva, chemického priemyslu, aj poľnohospodárstva na emisiách skleníkových plynov;

2. **Ministerstvo financií Slovenskej republiky, sekcia rozpočtovej politiky (list č. MF/14050/2015-411, zo dňa 19. 05. 2015)** – bez pripomienok;
3. **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, sekcia ekonomiky (list č. MK-2065/2015-340/8369, zo dňa 22. 05. 2015)** – neuplatňuje žiadne zásadné pripomienky;
4. **Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, sekcia majetku a infraštruktúry (list č. SEMal-35-34/2015, zo dňa 22. 05. 2015)** – neuplatňuje žiadne pripomienky;
5. **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, sekcia vysokých škôl, vedy a výskumu (list č. 2015-11974/23411:1-15FO, zo dňa 15. 05. 2015)** - považujú za vhodné, aby pri uvádzaní zodpovednosti za plnenie opatrení za minulé obdobie bol celý názov ministerstva vrátane skratky SR.

Vyhodnotenie stanoviska obstarávateľom strategického dokumentu POH SR:

Pripomienka bola zapracovaná.

Stanovisko spracovateľa odborného posudku:

Pripomienka je opodstatnená, avšak formálneho charakteru. Nemá vplyv na obsah strategického dokumentu;

6. **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky**, odbor politiky trhu práce (list č. Č.z.23623/2015; Č.s.11837/2015-M_OPTP, zo dňa 19. 05. 2015) – bez pripomienok;
7. **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky**, odbor európskych politík 1 (list č. 518/2015 EUPO1, zo dňa 19. 05. 2015) – bez pripomienok;
8. **Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky**, sekcia financovania (list č. Z22458-2015-OVVHR, zo dňa 20. 05. 2015) – bez pripomienok;
9. **Úrad Košického samosprávneho kraja** (list č. 1658/2015/ORRÚPŽP/14817, zo dňa 25. 05. 2015) - súhlasí so správou o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bez pripomienok;
10. **Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja** (list č. CS 4407/2015; CZ 14212/2015, zo dňa 21. 05. 2015) – uvádza, že oznámenie o uverejnení správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu POH SR nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja, ktorý bol schválený uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 2/2012 zo dňa 14. mája 2012. K uvedenému strategickému dokumentu nemá pripomienky;

Stanoviská doručené po termíne na zasielanie stanovísk k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu POH SR:

11. **Bratislavský samosprávny kraj** (list č. 7065/2015, zo dňa 19. 05. 2015) - nemá pripomienky;
12. **Trenčiansky samosprávny kraj** (list č. TSK/2015/04420-2, zo dňa 27. 05. 2015) – bez pripomienok;
13. **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky** (list č. 18039/2015-3040-26742, zo dňa 29. 05. 2015) – neuplatňuje žiadne pripomienky;
14. **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky** (list č. 42 659/2015/110, zo dňa 09. 06. 2015) – bez pripomienok;
15. **Prešovský samosprávny kraj** (list č. 3578/2015/ODDUPZP-002, zo dňa 02. 06. 2015) - upozorňuje na formálne chyby týkajúce sa obsahu a štruktúry zverejnenej správy o hodnotení strategického dokumentu POH SR na roky 2016-2020 (vypracovaná podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z., ktorá sa mení a dopĺňa zákonom č. 408/2011 Z. z., kde nastala zmena v časti III. a časti VI.).

Vyhodnotenie stanoviska obstarávateľom strategického dokumentu POH SR:

Pripomienka zohľadnená; upravený text názvu kapitol III. a VI. podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 24/2006 Z. z., ktorá sa mení a dopĺňa zákonom č. 408/2011 Z. z. Úprava textu kapitol však nemá vplyv na ich obsah.

Stanovisko spracovateľa odborného posudku:

Pripomienka je opodstatnená, avšak formálneho charakteru, Nemá vplyv na obsah strategického dokumentu.

16. **Žilinský samosprávny kraj**, odbor dopravy a regionálneho rozvoja (list č. 3912/2015/ODaRR-002, zo dňa 27. 05. 2015) - upozorňuje na absenciu určenia podielu odpadu, s ktorým sa nakladá formou energetického zhodnocovania a spaľovania a tiež určenie vhodnosti umiestnenia týchto zariadení na území SR. Umiestnenie vznikajúcich zámerov na zariadenia pre zhodnocovanie odpadov s inovatívnymi technológiami

a spaľovní odpadov vnímame ako nekonceptné a ako boj medzi obyvateľmi a investormi práve preto, že nie sú jasne stanovené pravidlá pre určenie potreby a umiestnenia týchto zdrojov.

Vyhodnotenie stanoviska obstarávateľom strategického dokumentu POH SR:

Pripomienka neakceptovaná. Potreba vybudovania a umiestnenia zariadení na nakladanie s odpadmi by mali byť riešené na úrovni kraja.

Stanovisko spracovateľa odborného posudku:

V poslednom období bol zaznamenaný vyšší záujem investorov o umiestnenie zariadení pre zhodnocovanie odpadov s inovatívnymi technológiami na území SR. Ide o najmä o energetické zhodnocovanie plastových odpadov.

Pre stále rastúci plastový odpad však nie je možné otvárať nové skládky. V rámci Európskej únie sa prijímajú v tejto oblasti stále prísnejšie opatrenia a výrazne vstupuje do popredia znižovanie produkcie týchto odpadov a zvyšovanie ich druhotného využitia. V zelenej knihe sa poukazuje na kľúčovú úlohu plastov v mnohých priemyselných postupoch a aplikáciách, ako aj na možný hospodársky prínos vyššej miery recyklácie. Európska komisia poukázala na to, že vzhľadom na nárast svetovej populácie a stále vzácnejšie prírodné zdroje sa recyklácia plastov stane alternatívou ťažby primárnych surovín.

Umiestnenie týchto zdrojov by malo mimo obytnej zóny v dostatočnej vzdialenosti. Potreba a umiestnenie jednotlivých zariadení na zhodnocovanie odpadov s inovatívnymi technológiami je súčasťou jednotlivých posúdení vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy SR.

Celkové vyhodnotenie stanovísk

Celkovo bolo k správe o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom a samotnému návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR doručených 16 písomných stanovísk. Vo väčšine doručených stanovísk nevyjadřili dotknuté subjekty k predloženej dokumentácii žiadne pripomienky alebo požiadavky. V ostatných stanoviskách vznesené pripomienky a požiadavky mali skôr technický charakter a väčšina sa týkala samotného návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR sa uskutočnilo dňa 21. 05. 2015 od 09⁰⁰ hod. do 10²⁰ hod. v Bratislave - Štátny geologický ústav Dionýza Štúra.

Prítomní - podľa prezenčnej listiny, ktorá tvorí súčasť spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov na MŽP SR (34 osôb).

Termín a miesto konania verejného prerokovania bolo zverejnené podľa § 17 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 07. 05. 2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk a dňa 09. 05. 2015 v denníku s celoštátnym dosahom Plus JEDEN DEŇ.

Verejné prerokovanie otvoril Ing. Dušan Jurík, generálny riaditeľ MŽP SR, SEHaR, privítal zúčastnených, predstavil prítomných zástupcov rezortu a následne im odovzdal slovo.

Mgr. Lukáč z MŽP SR, OEP predstavil proces, ktorý sa v rámci strategického posudzovania tohto dokumentu vykonáva a upozornil, že lehota na predkladanie pripomienok a stanovísk uplynie 01. 06. 2016.

Ing. Záhorský z MŽP SR, odboru odpadového hospodárstva (ďalej len „OOH“) následne predstavil POH SR vrátane informácií o plnení cieľov súčasného programu.

Na záver Ing. Ďuračka z MŽP SR, OOH prezentoval správu o hodnotení vplyvov strategického dokumentu.

Po uvedených prezentáciách bola prítomným daná možnosť na kladenie otázok k prezentovaným materiálom.

V rámci verejného prerokovania boli zo strany verejnosti vznesené tieto otázky:

1) RNDr. Soňa Antalová, CSc. (UK BA)

Je potešujúce, že tento dokument je pripravený v predstihu, ale zároveň smutné to, aký slabý záujem prejavila verejnosť o verejné prerokovanie oproti verejnému prerokovaniu k aktuálne platnému programu. Vzhľadom na krátkodobý charakter, tzn. 5 rokov, nejde o stratégiu ale o program. Viackrát už odzneli návrhy, aj pri prerokovaní predchádzajúceho programu, na vypracovanie dokumentu s víziou na 15 až 20 rokov, ktorý by zastrešil všetky ostatné dokumenty a mal by dlhší časový rozmer a variantné riešenia, keďže posudzovanie strategického dokumentu na jedno riešenie nemá význam. Avšak vzhľadom na to, že ide o program, skutočnosť iba jedného variantu má význam.

1. otázka: Nemohla by sa v Slovenskej republike vypracovať takáto stratégia resp. či sa na nej prípadne nepracuje?

Odpoveď: GR SEHaR - Veríme, že tento program vstúpi do platnosti do 01. 01. 2016. Pokiaľ ide o nejakú dlhodobú víziu, súhlasím s Vami, ale vstupom do EÚ sme svoje právomoci v oblasti životného prostredia „odovzdali Bruselu“. Európska únia pripravovala materiál, ktorý bol následne stiahnutý, ale obsahoval ciele, ktoré sú tak ambiciózne, že budeme mať čo robiť, aby sme ich v navrhovanom časovom horizonte splnili, keďže tento stiahnutý materiál bude znova predložený. Súhlasíme s víziami, ale momentálne sa potrebujeme sústrediť na riešenie aktuálnych problémov, ktoré máme dnes v odpadovom hospodárstve.

2. otázka: Táto otázka sa týka komunálneho odpadu a faktu, že sme na chvoste EÚ v oblasti separovaného zberu. Problémom separovaného zberu komunálneho odpadu je, že nie sú na to financie. Zrátal niekto niekedy koľko peňazí ide, išlo do triedeného zberu, či už z Environmentálneho fondu, Recyklačného fondu, Operačného programu, zo strany obcí?

Minulo sa príliš veľa peňazí, aby sa dosiahli takéto zlé výsledky. Poviem skúsenosť, ktorú máme z BA, z návštevy zberného dvora. Opýtali sme sa tam na problematiku triedeného zberu a bolo nám povedané, že občania nechcú, nie sú motivovaní separovať, pričom ešte aj z toho, čo občania vytriedia, sa vyberú iba „čerešničky“ - PET fľaše a zvyšok sa spáli, tzn. nejde na recykláciu či zhodnotenie, lebo nie je o to záujem.

Nie je preto potrebné vytvoriť ekonomický trh aj na tieto vyseparované suroviny ?

Odpoveď: GR SEHaR - Nikto nevie, koľko sa minulo peňazí na triedený zber resp. koľko v skutočnosti stojí. Približne dva a pol roka sme pripravovali nový zákon o odpadoch a zaoberali sme sa aj otázkou nákladov a financovania triedeného zberu. Financovanie triedeného zberu sa čiastočne rieši, keďže náklady prechádzajú na priemysel, ktorý si uvedomuje, že odpad je druhotná surovina, a že je spoluzodpovedný. Dovolím si povedať, že sme pripravili nový zákon, nie novelu, a ide o revolúciu. Samozrejme, veci sa nevyriešia zo dňa na deň a bude to stáť veľa peňazí, ktoré má zaplatiť priemysel. Aj dnes už občan v cene výrobku platí poplatok, ktorý má slúžiť na nakladanie s odpadom. Priemysel platil poplatok do Recyklačného fondu, ten rušíme a priemysel bude sám hospodáriť s týmito poplatkami a veríme, že efektívnejšie.

V triedení máte pravdu, tam však musí začať každý sám od seba. Zavádzame finančné mechanizmy, aby ľudia viac triedili a platili iba za to, čo nevytriedia. Za farebné nádoby sa má postarať priemysel a občan má znášať náklady za čierne nádoby, čím viac bude mať čiernych nádob, málo vytriedi, tak bude viac platiť.

V prípade vytriedených zložiek s cieľom zvýšiť ich zhodnotenie sa v novom zákone zavádza zákaz ich skládkovania, ale na strane druhej to má aj negatívnu stránku, napr. Viedeň, ktorá má spaľovňu odpadov v centre mesta, po kvalitnom vytriedení nemá odpad - surovinu, ktorá by dobre horela, mala výhrevnosť a musia stratu takéhoto materiálu kompenzovať. Dnes tam triedia iba PET.

Niektoré plasty sú však nespracovateľné vzhľadom na ich zloženie, rôzna zmes plastov, ktorá sa nedá využiť. Včera skončilo medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu nových vyhlášok k zákonu o odpadoch. Tento program spolu s Programom predchádzania vzniku odpadu, zákonom a vyhláškami, dokopy asi 10 dokumentov, tvoria balíček odpadového

hospodárstva a verím, že vďaka tomu balíčku sa pohneme a situácia v odpadovom hospodárstve sa výrazne zmení.

2) sl. Hanzelová (študent, UK BA)

Otázka: V prezentácii bolo uvedené, že cca. 38 % odpadových olejov je zhodnotených materiálovo a cca. 6 % energeticky. Prečo ľudí nemotivovať výkupom tohto oleja, aby nekončil na skládkach odpadov?

Odpoveď: GR SEHaR - Odpadové oleje (kvapalný odpad) je zakázané skládkovať. Oleje sú špecifická kategória, tam Vás chemické zloženie nepustí a nie každý odpadový olej sa dá regenerovať. Vhodné sú napr. priemyselné oleje alebo oleje z motorových vozidiel, ak sú čisté. Niekedy sú odpadové oleje tak znehodnotené, že už sa musia iba spáliť.

Reakcia: RNDr. Soňa Antalová: Ved' spálenie je zhodnotenie.

Reakcia: GR SEHaR - Nie každé spálenie je energetickým zhodnotením. Na to, aby spálenie bolo energetickým zhodnotením, musia byť splnené viaceré podmienky, ako pomer spotrebovanej a získanej energie, energia musí byť využitá a pod.

Reakcia: OOH (Ing. Záhorský) - Údaje zároveň vychádzajú aj od pôvodcov, ten sa rozhoduje, do ktorého zariadenia ich odovzdá, pričom dosledovať celý materiálový tok odpadu, kde odpad nakoniec skončil, je veľmi komplikované, najmä ak sa odovzdáva cez zberové spoločnosti, ktoré nevedia povedať, kde daný konkrétny olej následne skončil.

3) sl. Hložeková (študent, UK BA)

Otázka: Ľudí možno motivovať k triedeniu, mňa by však zaujímalo, ako chcete nastavený cieľ zaviesť do praxe v bratislavskom kraji, ktorý je v produkcii komunálneho odpadu najväčší, a to na sídliskách, ako ľudia budú triediť, kde vozidlo príde raz za týždeň a kde zelený odpad je jediný plne recyklovateľný. Nemali by byť výkupné ako na kovy aspoň aj na plast, sklo, papier, ľudia to bude motivovať. Myslím, si, že to je jediná motivácia, ak za to dostanú nejaké peniaze.

Odpoveď: RO OOH (Mgr. Šuplatová) - Triedený zber majú po novom plne financovať výrobcovia. Áno, na sídliskách prevláda anonymita, ale uvidíme ako sa s touto skutočnosťou vysporiadajú výrobcovia. Vo vyhláske je nastavený štandard zberu a zároveň sú výrobcovia povinní plniť zberové podiely, na naplnenie ktorého potrebujú komunálny odpad a nevynímame z toho veľké mestá, čiže aj napriek anonymite tam budú musieť riešiť triedený zber a dosahovať požadovanú úroveň, pričom tu máme aj ciele z EÚ. Vo vyhláske sa zavádza aj zodpovednosť výrobcov za informačné a vzdelávacie kampane, budú povinní vykonávať pravidelné vzdelávacie aktivity, lebo bez zmeny povedomia je stanovené percento ťažko dosiahnuteľné.

Odpoveď: OOH (Ing. Záhorský) - Pokiaľ ide o kovy, tak tam patríme k špičke EÚ, keďže zároveň ide o zaujímavú komoditu. Vy môžete motivovať občana, my nezakazujeme výkup odpadov. Zároveň však výkup kovov má aj svoje negatíva. Výkup je zneužívaný najmä slabšími sociálnymi vrstvami a zároveň kovy sú asi jediná zložka, ktorú nenájdete na čiernej skládke, taktiež napr. staré vozidlá. Výkup aj zber je vždy ovplyvnený trhom.

4) p. Rezek (študent, UK BA)

Otázka: Nedarí sa zamedziť skládkovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Ako chcete implementovať opatrenia?

Odpoveď: OOH (Ing. Záhorský) - Od roku 2006 platí zákaz jeho zneškodňovania a bola povinnosť zaviesť triedený zber, čo väčšina obcí nespĺnila, aj preto zavádzame štandardy na triedený zber aj pre bioodpad - minimálne zelený odpad. V zmysle navrhnutých štandardov je obec povinná poskytnúť kompostér alebo zbernú nádobu, voľba je na obci. Kuchynské odpady, tam je to komplikovanejšie, lebo sa naň vzťahujú prísne požiadavky na hygienizáciu odpadu, na zber aj spracovanie napr. dosahovanie 70 °C a ich udržanie počas stanoveného času, veľkosť častíc a pod., ktoré upravuje Nariadenie ES č. 1069/2009, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu, v gescii Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky. Sú však indície, že pomaly rastie záujem aj o tento odpad. Zároveň to však súvisí aj s tým, či sú vybudované koncové zariadenia na tento odpad a samotným

triedeným zberom. Koncové zariadenie potrebuje prísun suroviny a pokiaľ sa nezabezpečí jej prísun, tak nie je ani motivácia na výstavbu takýchto zariadení. Upravili sa zákazy, je nastavená finančná podpora z operačného programu, je potrebný aj ekonomický nástroj, ktorý znevýhodní skládkovanie komunálneho odpadu. Poplatky sa v minulosti zvyšovali, ale vzhľadom na existujúce memorandum sa nepodarilo zvýšiť poplatky za skládkovanie komunálneho odpadu.

Odpoveď: RO OOH (Mgr. Šuplatová) - Včera sme absolvovali bilaterálne rokovanie s Európskou komisiou a zástupcami, ktorí majú na starosti „waste package“. Informovali nás, že materiál sa síce stiahol, ale bude predložený nový, pričom ciele sa zásadným spôsobom meniť nebudú, len zohľadnia východiskové situácie v jednotlivých členských štátoch. Podstatné však je, že zo strany Európskej komisie odznela výčitka na nevyužitie ekonomických nástrojov s tým, že budú v tomto apelovať na Slovenskú republiku, takže možno budeme mať nástroj, aby sme zodpovedných presvedčili, že je potrebné ekonomické nástroje zmeniť a poplatky zvýšiť. Aj Komisia to vníma ako negatívny jav a kým skládkovanie komunálneho odpadu neznevýhodníme, tak sa nepohneme.

5) sl. Vörösová (študent, UK BA)

Otázka: Ciele obmedzovania skládkovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu neboli splnené v porovnaní s cieľmi EÚ. Boli za to vznesené nejaké sankcie alebo začal sa nejaký postup na Slovensku?

Odpoveď: OOH (Ing. Záhorský) - Zatiaľ sankcia uložená nebola, zrejme sa o tom Komisia ešte nedozvedela, ale očakávame reakciu, keďže poznajú a monitorujú našu situáciu a pravidelne sme dotazovaní na informácie o plnení a prijímaní opatrení na dosahovanie týchto cieľov. Takže očakávame, že príde list zo strany Komisie.

6) p. Mann (študent, UK BA)

Otázka: Ako sa v plánuje predchádzať vzniku odpadu, akými nástrojmi chcete zamedziť nadmernému vzniku odpadov z plastov?

Odpoveď: OOH (Mgr. Trcková) - V roku 2012 sme prijali Program predchádzania vzniku odpadu, kde sme identifikovali rôzne prioritné prúdy odpadov, ktoré by mohli byť zaujímavé z hľadiska ich produkcie a nachádza sa tam aj odpad z obalov. Sú navrhnuté opatrenia, ktoré by mali viesť k predchádzaniu vzniku odpadu, a to od prípravy novely zákona o obaloch, cez plnenie cieľov a kontrolu, programy prevencie, štúdie na zvýšenie efektívnosti obalov, pracovnú skupinu na zálohovanie obalov, rozšírenú zodpovednosť výrobcov či návrh zákazu na používanie jednorazových riadov, príborov. Ohľadne zálohovania, aj v minulosti boli takéto debaty, ale nebolo to politicky priechodné.

Mgr. Šuplatová, riaditeľka odboru odpadového hospodárstva sa prítomným poďakovala za účasť, položené otázky a vzhľadom na skutočnosť, že ďalšie otázky vznesené neboli, bolo verejné prerokovanie ukončené.

Z verejného prerokovania bol vyhotovený záznam, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov na MŽP SR.

Podľa záznamu z verejného prerokovania malo verejné prerokovanie informatívny a skôr formálny charakter bez konfrontačných postojov k návrhu strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument bude realizovať tak, ako boli prezentované v správy o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR, možno hodnotiť ako na dostatočnej odbornej aj technickej úrovni. Sú prezentované textovou a tabuľkovou formou a sú doplnené vhodnými grafmi a inými grafickými zobrazeniami.

Stav životného prostredia Slovenskej republiky je popísaný a pravidelne aktualizovaný v správach o stave životného prostredia, ktoré MŽP SR každoročne zverejňuje na základe zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní,

odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (www.sazp.sk). V dvojročných intervaloch je verejnosti sprístupňovaná aj Environmentálna regionalizácia SR (www.enviroportal.sk), ktorú spracováva SAŽP z podkladov odborných organizácií rezortu životného prostredia. V mapových podkladoch sú prehľadne spracované informácie o jednotlivých zložkách životného prostredia SR.

V súlade s požiadavkami zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia bolo územie SR rozdelené do 8 zón a 2 aglomerácií a v rámci nich 19 oblastí riadenia kvality ovzdušia.

Oblasťou riadenia kvality ovzdušia je aglomerácia alebo vymedzená časť zóny, kde je prekročená:

- limitná hodnota jednej látky alebo viacerých znečisťujúcich látok zvýšená o medzu tolerancie,
- limitná hodnota jednej látky alebo viacerých znečisťujúcich látok, ak nie je určená medza tolerancie,
- cieľová hodnota pre ozón, častice PM_{2,5}, arzén, kadmium, nikel alebo benzo(a)pyrén.

Informácie o lokalitách so znečisteným horninovým prostredím sú zverejnené na <http://envirozataze.enviroportal.sk/> v Registri environmentálnych záťaží (EZ).

Mnohé podniky majú zavedený a certifikovaný systém environmentálneho manažérstva podľa normy ISO 14001 a usilujú sa o zlepšenie odpadového hospodárstva často krátko aj nad rámec platnej legislatívy z dôvodu budovania svojho environmentálneho profilu.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov.

Pre vybrané prúdy odpadov sú v súlade s požiadavkami európskej legislatívy stanovené špecifické ciele, ktoré sú uvedené v samostatných podkapitolách Závaznej časti POH SR.

V súvislosti s realizáciou POH SR sa očakávajú v prvom rade pozitívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, vrátane zdravia.

Pravdepodobný vývoj stavu životného prostredia, ak sa strategický dokument POH SR bude realizovať

V súvislosti s realizáciou POH SR sa očakávajú v prvom rade pozitívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia:

Ovzdušie

- obmedzením úniku skládkových plynov v dôsledku zníženia skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov,
- obmedzením rizika požiarov, ktoré na vznikajú na skládkach odpadov,
- využívaním bioplynu v bioplynových staniciach,
- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov s obsahom chlórfluórovaných uhľovodíkov,
- kampaňami, ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. informovaním o úniku škodlivých látok do ovzdušia pri domácom spaľovaní odpadov, pri spaľovaní zelených odpadov na vlastných pozemkoch a spaľovaní odpadových olejov v malých kotloch).

Voda

- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do podzemných aj povrchových vôd,
- obmedzením skládkovania odpadov sa zníži aj tvorba priesakových kvapalín a následne odpadových vôd vypúšťaných do recipientu z čistiarní,
- kampaňami, ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. zvýšením informovanosti obyvateľstva o možnom vplyve nezákonného ukladania odpadov na podzemnú a povrchovú vodu).

Pôda

- obmedzením skládkovania odpadov sa obmedzí nový záber a znehodnocovanie pôdy,
- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do pôdy,

- kampaňami, ktoré prispejú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. zvýšením informovanosti obyvateľstva o možnom vplyve nezákonného ukladania odpadov na poľnohospodársku pôdu; o tom, že po požiaroch, alebo domácom spaľovaní odpadov sa kontaminanty z ovzdušia dostávajú aj do poľnohospodárskej pôdy).

Horninové prostredie

- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do horninového podložia,
- energetickým využívaním odpadov a bioplynu sa šetria neobnoviteľné surovinové zdroje,
- využívaním drahých kovov z elektroodpadu sa šetria ložiská rúd.

Biotické zložky životného prostredia a zdravie

- zlepšovanie stavu ovzdušia, vôd a pôdy je predpokladom zlepšovania stavu rastlín a živočíchov, vrátane človeka,
- realizácia záväznej časti POH SR môže prispieť aj k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva.

Primárne pozitívne vplyvy strategického dokumentu na ovzdušie budú predovšetkým dôsledkom:

- znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky odpadov (zniži sa množstvo skládkových plynov, zápach obťažujúci obyvateľov),
- znižovania množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov (zniži sa prašnosť aj riziko požiarov, ku ktorým dochádza na skládkach odpadov),
- zavádzania nových technológií na spracovanie elektroodpadu,
- zavádzania nových technológií na energetické zhodnocovanie odpadov a spaľovanie s energetickým využitím.

Primárne pozitívne vplyvy strategického dokumentu na podzemné vody, povrchové vody a pôdu budú predovšetkým dôsledkom:

- realizácie zlepšenia systému zberu nebezpečných odpadov (použitých batérií a akumulátorov, odpadov s obsahom PCB, elektroodpadu, starých vozidiel).

Sekundárne pozitívne vplyvy na zníženie znečistenia horninové prostredia a pôdy sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- zlepšenia stavu ovzdušia, podzemných a povrchových vôd.

Sekundárne pozitívne vplyvy na šetrenie nerastných surovín sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- energetického využívania odpadov,
- získavania kovov z elektroodpadu.

Sekundárne pozitívne vplyvy na znižovanie záberu pôdy sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- znižovania skládkovania odpadov.

Odpadové hospodárstvo však nie je najvýznamnejším faktorom pôsobiacim na súčasný stav životného prostredia. Pre zlepšenie jeho stavu musia nevyhnutne nastať pozitívne zmeny v mnohých ďalších oblastiach hospodárskej činnosti (napr. energetika, priemysel, doprava, poľnohospodárstvo).

Návrh strategického dokumentu POH SR rieši otázky a problémy národného charakteru a dosahovanie cieľov stanovených pre Slovenskú republiku. V danom prípade sa cezhraničné environmentálne vplyvy nepredpokladajú, správnu realizáciou navrhovaných opatrení však prispeje k aj k riešeniu globálnych problémov.

Predložený strategický dokument POH SR sa riadi princípmi trvalo udržateľného rozvoja, ktoré umožňujú uspokojovať potreby súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie potrieb a je preto aj v súlade so všetkými schválenými strategickými dokumentmi súvisiacimi s problematikou odpadového hospodárstva.

POH SR je strategickým dokumentom, ktorý stanovuje ciele pre odpadové hospodárstvo. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva.

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Realizáciou strategického dokumentu POH SR sa negatívne vplyvy na chránené územia v Slovenskej republike nepredpokladajú.

Reálne vplyvy jednotlivých zámerov navrhovaných činností z oblasti odpadového hospodárstva na chránené územia budú posúdené podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pričom predpokladom zamedzenia ich negatívnych vplyvov bude predovšetkým vylúčenie ich budovania v chránených územiach prírody a v chránených vodohospodárskych oblastiach budú musieť rešpektovať príslušné predpisy.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020**“ na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväzil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu POH SR, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku verejného prerokovania, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

prijatie strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020**“ za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5. „Návrh monitoringu“ tohto stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Nakoľko bol návrh strategického dokumentu POH SR vypracovaný v jednom variantnom riešení, odporúča sa prijať vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5. „Návrh monitoringu“ tohto stanoviska.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

1. Konečné znenie strategického dokumentu POH SR sa odporúča podstatne nemeniť;
2. MŽP SR, SEHaR ako obstarávateľ strategického dokumentu POH SR a zároveň rezortný orgán v spolupráci s ostatnými zainteresovanými ministerstvami a organizáciami pripraví

priebežné vyhodnotenie cieľov POH SR a predloží ho na rokovanie vlády SR spolu s vyhodnotením plnenia cieľov POH SR;

3. Na zabezpečenie plnenia cieľov POH SR je potrebné pravidelne vyhodnocovať stav v oblasti predchádzania vzniku odpadov;
4. V prípade zaznamenania významných problémov v dosahovaní stanovených cieľov je potrebné POH SR prehodnotiť a vykonať jeho aktualizáciu aj v priebehu obdobia, na ktoré je POH SR vypracovaný;
5. Podľa § 5 ods. 9 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak sa v čase po vydaní POH SR zásadným spôsobom zmenia skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre jeho obsah, je MŽP SR, SEHaR povinné aktualizovať POH SR;
6. Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa pre obdobie uplatňovania strategického dokumentu POH SR odporúča:
 - dodržiavať ustanovenia rámcovej smernice o odpade, ktoré boli prevzaté do právneho poriadku SR zákonom č. 343/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - dosiahnuť prerušenie súvislosti medzi hospodárskym rastom a vplyvmi na životné prostredie súvisiacimi so vznikom odpadov SR.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Toto stanovisko bolo vypracované podľa § 17 ods. 12 zákona o posudzovaní vplyvov na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväzil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu POH SR, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku verejného prerokovania, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto stanoviska sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

Celkovo bolo k správe o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom a samotnému návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR doručených 16 písomných stanovísk. Vo väčšine doručených stanovísk nevyjadřili dotknuté subjekty k predloženej dokumentácii žiadne pripomienky alebo požiadavky. V ostatných stanoviskách vznesené pripomienky a požiadavky mali skôr technický charakter a väčšina sa týkala samotného návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR.

Pri odporúčaní prijať strategický dokument s celoštátnym dosahom POH SR sa brali do úvahy identifikované environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj vplyvy na všetky zložky a faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Strategický dokument POH SR určuje smerovanie odpadového hospodárstva SR na vytýčené obdobie. Odráža vnútroštátnu politiku odpadového hospodárstva a vzťahuje sa na celé územie Slovenskej republiky.

POH SR má smerovať k zmene súčasného modelu spotreby, zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcu, prerušiť súvislosť medzi hospodárskym rastom a vplyvmi vzniku a nakladania s odpadmi na životné prostredie. Úspešná realizácia stanovených cieľov a opatrení by mala mať dlhodobý pozitívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a aj na zdravie obyvateľstva.

POH SR sa riadi princípmi trvalo udržateľného rozvoja, ktoré umožňujú uspokojovať potreby súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie potrieb a je preto aj v súlade so všetkými relevantnými strategickými dokumentmi súvisiacimi s problematikou odpadového hospodárstva.

Z výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie vyplynulo, že POH SR vo variante, ktorý bol posudzovaný, je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu ako aj odborný posudok preukázali prevažujúci potenciál pozitívnych vplyvov strategického dokumentu POH SR na životné prostredie nad negatívnymi, ako aj eliminovateľnosť resp. minimalizovateľnosť potenciálnych negatívnych environmentálnych vplyvov implementácie stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente za predpokladu realizácie preventívnych opatrení a monitoringu environmentálnej optimálnosti jeho implementácie v polohe jednotlivých projektov.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je MŽP SR, SEHaR ako obstarávateľ strategického dokumentu POH SR a zároveň ako rezortný orgán povinné zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojeniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, ak MŽP SR, SEHaR zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu POH SR na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinné zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Podľa § 16 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov je MŽP SR, SEHaR povinné bezodkladne oznámiť MŽP SR, OEP informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2, ako aj o zabezpečení povinností podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Podľa § 17 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov je MŽP SR, SEHaR ako obstarávateľ, resp. rezortný orgán povinné zohľadniť stanovisko MŽP SR, OEP, predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom POH SR. Rezortný orgán následne uvedie v doložke vplyvov na životné prostredie výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením.

Ak však MŽP SR, SEHaR nezohľadní pripomienky vyplývajúce z tohto stanoviska z posúdenia strategického dokumentu POH SR a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov povinné svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu s týmto stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu POH SR schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického

dokumentu. MŽP SR, SEHaR zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnilo a zapracovalo do tohto návrhu, ako zohľadnilo obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnilo dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnych alternatív strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s MŽP SR, SEHaR informácie podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR, SEHaR následne doručí schválený strategický dokument POH SR, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR, OEP a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

MŽP SR, OEP súčasne zverejní schválený strategický dokument POH SR spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na svojom webovom sídle.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

Podľa § 6a ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov má dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020**“ sa verejnosť podľa § 6a zákona o posudzovaní zainteresovala prostredníctvom:

1. účasti na verejnom prerokovaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom podľa § 17 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

Mgr. Peter Lukáč

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 21. 07. 2015